

Pokyn DR SR

k zdaneniu príjmov fyzických osôb z predaja a z vrátenia (vyplatenia) podielových listov podľa zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“)

Podielové listy v súlade s § 1 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“) patria do sústavy cenných papierov. Okrem podielových listov sústavu cenných papierov tvoria aj akcie, dočasné listy, dlhopisy, vkladové listy, pokladničné poukážky, vkladné knižky, kupóny, zmenky, šeky, cestovné šeky, náložné listy, skladištné listy, skladiskové záložné listy, tovarové záložné listy, družstevné podielnícké listy a iný druh cenného papiera, ktorý za cenný papier vyhlási osobitný zákon.

I. časť

Príjmy z predaja cenných papierov, ktorými je aj spätné vrátenia podielových listov od 1. januára 2004 do 31. decembra 2006

1. Zdanenie príjmov z predaja podielových listov § 8 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov

Podľa § 8 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov, ostatnými príjmami, ak nejde o príjmy podľa § 5 až 7 sú príjmy z prevodu cenných papierov, pričom na účely zákona o dani z príjmov sa považuje za prevod cenného papiera aj vrátenie (vyplatenie) podielového listu. Príjmy z predaja cenných papierov patria medzi ostatné príjmy len v prípade, ak nejde o predaj cenných papierov, ktoré má daňovník s príjmami z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, t.j. z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov zahrnuté v obchodnom majetku, ktorý je vymedzený ustanovením § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

Príjmy z predaja cenných papierov, ktoré sú obchodným majetkom daňovníka sú v nadväznosti na znenie § 6 ods. 5 písm. a) zákona o dani z príjmov rovnako jeho príjmami z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Pre ostatné príjmy podľa § 8 zákona o dani z príjmov je charakteristické, že do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahŕňajú zdaniteľné príjmy znížené o výdavky preukázateľne vynaložené na dosiahnutie predmetných príjmov podľa § 8 ods. 2 zákona o dani z príjmov. Ostatné príjmy nie je možné znížiť o výdavky vynaložené na ich udržanie alebo zabezpečenie. Ak sú výdavky spojené s jednotlivým druhom príjmu uvedeným v § 8 ods. 1 zákona o dani z príjmov vyššie, ako dosiahnutý príjem, na rozdiel sa neprihliada. To znamená, že pri jednotlivých druhoch ostatných príjmov uvedených v odseku 1 **nie je možné vykázat stratu** (§ 8 ods. 2 zákona o dani z príjmov).

Výdavky, ktoré je možné uplatniť pri príjmoch z predaja cenných papierov, vrátane vrátenia (vyplatenia) podielového listu sú taxatívne vymedzené v § 8 ods. 5 zákona o dani z príjmov. Predmetné výdavky sa uplatňujú v závislosti od spôsobu nadobudnutia cenných papierov:

- a) kúpna cena preukázateľne zaplatená za vec, cenný papier alebo opciu (§ 8 ods. 5 písm. a) zákona o dani z príjmov)
- b) cena veci zistená v čase jej nadobudnutia, ak nejde o výdavok podľa § 8 ods. 5 písm. a), t.j. kúpnu cenu zaplatenú za cenný papier, pričom ustanovenie sa zákonom č.

534/2005 Z.z, ktorým sa novelizoval zákon o dani z príjmov s účinnosťou od 1.1.2006 spresnilo a doplnilo o cenné papiere a opcie. Uvedený výdavok sa použije ak bol cenný papier nadobudnutý napr. dedením alebo darovaním (§ 8 ods. 5 písm. b) zákona o dani z príjmov)

- c) výdavky súvisiace s nadobudnutím a predajom cenných papierov a opcií (§ 8 ods. 5 písm. e) zákona o dani z príjmov)

V súvislosti s predajom cenných papierov, ktorým je aj spätný predaj (vyplatenie) podielových listov sa nadväzne skúma kedy daňovník nadobudol tieto cenné papiere, čo vymedzuje aj súvisiace prechodné ustanovenie § 52 ods. 20 zákona o dani z príjmov.

Podľa tohto ustanovenia sa na zdanenie príjmu z predaja cenných papierov obstaraných pred účinnosťou tohto zákona o dani z príjmov použijú ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d), § 10 ods. 3 písm. a) a § 58 ods. 8 zákona č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 366/1999 Z.z.“)¹⁾.

1) Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 366/1999 Z.z. účinného od 1.1.2000 do 31.12.2003, od dane je oslobodený príjem z predaja cenných papierov, ak doba medzi nadobudnutím a predajom presahuje tri roky; predajom cenného papiera na účely tohto zákona je aj spätný predaj (vyplatenie) podielových listov. Ak doba medzi nadobudnutím a predajom tuzemských cenných papierov prijatých na trh burzy cenných papierov vrátane spätného predaja tuzemských podielových listov nepresiahne tri roky, oslobodený od dane je príjem z ich predaja znížený o výdavky podľa § 10 ods. 5 v sume neprevyšujúcej 50 000 Sk v kalendárnom roku; od dane nie je oslobodený príjem z predaja cenných papierov, o ktorých daňovník účtoval, a príjem z kapitálového majetku (§ 8).

Podľa § 10 ods. 1 písm. d) zákona č. 366/1999 Z.z. ostatnými príjmami, pri ktorých dochádza k zvýšeniu majetku, ak nejde o príjmy podľa § 6 až 9 sú príjmy z predaja vlastných nehnuteľností alebo hnutel'ných vecí a cenných papierov s výnimkou uvedenou v § 4 .

Podľa § 10 ods. 3 písm. a) zákona č. 366/1999 Z.z. základom dane (čiastkovým základom dane) pri príjmoch z predaja tuzemských cenných papierov prijatých na trh burzy cenných papierov vrátane spätného predaja (vyplatenia) tuzemských podielových listov znížených o výdavky podľa odseku 5 je suma prevyšujúca 50 000 Sk.

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 366/1999 Z.z. pri príjmoch z predaja cenných papierov patriacich medzi ostatné príjmy je výdavkom

- *kúpna cena, ktorú daňovník za cenný papier preukázateľne zaplatil*
- *cena zistená na účely dane z dedičstva alebo dane z darovania, ak daňovník cenný papier nadobudol dedením alebo darovaním*
- *cena zistená v čase nadobudnutia, ak cenný papier získal zámenou*
- *výdavky súvisiace s nadobudnutím a predajom cenných papierov.*

Podľa § 58 ods. 8 zákona č. 366/1999 Z.z., ustanovenie § 4 ods. 1 písm. d) a § 10 ods. 3 písm. a) sa použije len v prípade cenných papierov nadobudnutých po účinnosti tohto zákona. V prípade cenných papierov obstaraných do 31. decembra 1999 sa postupuje podľa predpisov platných do 31. decembra 1999.

Do 31. decembra 1999 bol účinný zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 286/1992 Zb.“), podľa ktorého bol príjem z predaja cenných papierov ostatným príjmom podľa § 10 ods. 1 písm. d) zákona č. 286/1992 Zb. s výnimkou uvedenou v § 4 tohto zákona. Podľa tejto výnimky ustanovenej v § 4 písm. c) zákona č. 286/1992 Zb., od dane sú oslobodené príjmy z predaja cenných papierov, ak doba medzi nadobudnutím a predajom presahuje jeden rok a tieto neboli predmetom podnikania daňovníka alebo neslúžili na jeho podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť, pričom sa toto ustanovenie nevzťahuje na príjmy podľa § 8 tohto zákona, t.j. na príjmy z kapitálového majetku.

Príklad 1

Daňovník – občan, kúpil podielový list 25.10.2003 v hodnote 100 000 Sk (o podielovom liste neúčtoval). Dňa 24.3.2006 tento podielový list vrátil a bola mu vyplatená suma 160 000 Sk. Keďže daňovník obstaral tento podielový list pred nadobudnutím účinnosti zákona o dani z príjmov, t.j. pred 1.1.2004, použijú sa na zdanenie tohto príjmu ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d), § 10 ods. 3 písm. a) a § 58 ods. 8 zákona č. 366/1999 Z.z.

V súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 366/1999 Z.z., keďže doba medzi nadobudnutím a predajom uvedeného podielového listu nepresiahla tri roky, oslobodený od dane je príjem z jeho predaja znížený o výdavky podľa § 10 ods. 5 v sume neprevyšujúcej 50 000 Sk v kalendárnom roku.

Podľa § 10 ods. 3 písm. a) zákona č. 366/1999 Z.z., základom dane (čiastkovým základom dane) pri príjmoch z predaja tuzemských cenných papierov prijatých na trh burzy cenných papierov vrátane spätného predaja (vyplatenia) tuzemských podielových listov znížených o o výdavky podľa odseku 5 je suma prevyšujúca 50 000 Sk.

V uvedenom prípade daňovník vykáže základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 8 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov, t.j. z príjmov zo spätného vrátenia podielových listov (cenných papierov) a to vo výške 10 000 Sk (160 000 vyplatená hodnota podielového listu – 100 000 kúpna cena podielového listu – 50 000 suma oslobodená od dane), ktorý uviedol v VIII. oddiele, v tabuľke č. 3 na r. 5 stĺpec 1 (stĺpec príjmov) daňového priznania pre fyzické osoby typ B, pričom do stĺpca č. 2 (stĺpec výdavkov) sa uvedie nula.

Aj s účinnosťou od 1.1.2004 príjem z predaja cenných papierov, ktorým je aj vrátenie (vyplatenie) podielového listu je zdaniteľný, len ak je predmetom dane a nie je od dane oslobodený v súlade s ustanoveniami zákona o dani z príjmov alebo medzinárodnej zmluvy. Oslobodenie príjmov z predaja cenných papierov je upravené v § 9 ods. 1 písm. h) zákona o dani z príjmov, podľa ktorého pri príjme z vrátenia (vyplatenia) podielového listu postupujeme len do 31.12.2006.

2. Oslobodenie príjmov z predaja podielových listov § 9 ods. 1 písm. h) zákona o dani z príjmov

Oslobodenie príjmov z predaja cenných papierov vrátane príjmov z vrátenia (vyplatenia) podielového listu rieši zákon o dani z príjmov s účinnosťou od 1.1.2004 v ustanovení § 9 ods. 1 písm. h) zákona o dani z príjmov.

Podľa tohto ustanovenia zákona o dani z príjmov je od dane oslobodený príjem podľa § 6 ods. 3 a podľa § 8 ods. 1 písm. a), d) až f), ak nejde o príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou, ak úhrn príjmov podľa § 6 ods. 3 a podľa § 8 ods. 1 písm. a), d) až f), znížený o výdavok podľa § 8 ods. 5 a 7 nepresiahne v zdaňovacom období päťnásobok sumy životného minima, platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že od dane je oslobodený príjem do výšky päťnásobku životného minima platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia (rok 2004 – 21 050 Sk, rok 2005 – 22 900 Sk, rok 2006 – 23 650 Sk)

- z prenájmu podľa § 6 ods. 3,
- z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnuteľných vecí podľa § 8 ods. 1 písm. a),

- z prevodu opcií podľa § 8 ods. 1 písm. d) znížený o výdavok podľa § 8 ods. 5 zákona
- z prevodu cenných papierov vrátane príjmu za vrátenie (vyplatenie) podielového listu podľa § 8 ods. 1 písm. e) znížený o výdavok podľa § 8 ods. 5,
- z prevodu účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva zníženým o výdavok podľa § 8 ods. 7.

Zákonom č. 659/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2005 došlo k úprave ustanovenia § 9 ods. 1 písm. h) zákona o dani z príjmov, podľa ktorej sa síce ponecháva okruh taxatívne vymedzených príjmov oslobodených od dane, ak ich suma nepresiahne päťnásobok životného minima, ale ďalej sa toto ustanovenie rozširuje aj na prípady, ak rozdiel vymedzených príjmov a k nim príslušných výdavkov uvedených v tomto ustanovení zákona presiahne päťnásobok sumy životného minima. Do základu dane sa v tomto prípade zahrnú len príjmy nad uvedenú sumu a výdavky k nim sa uplatnia pomernou časťou.

Príklad 2

Daňovník v roku 2006 vrátil podielový list podielovému fondu, od ktorého ho nadobudol v roku 2004 za kúpnu cenu 200 000 Sk a podielový fond mu vyplatí hodnotu podielového listu vo výške 250 000 Sk. Pri príjmoch z predaja cenných papierov, ktorým je aj vrátenie podielového listu, sa v súlade s § 9 ods. 1 písm. h) zákona o dani z príjmov, oslobodzuje čistý príjem, t.j. rozdiel medzi príjmami a výdavkami vynaloženými na obstaranie tohto príjmu. Rozdiel v tomto prípade je 50 000 Sk a z tejto sumy uplatníme zákonom stanovené oslobodenie. V roku 2006 bola suma päťnásobku životného minima vo výške 23 650 Sk a keďže iný príjem uvedený v § 9 ods. 1 písm. h) daňovník nedosiahol, môže pri príjmoch z predaja cenných papierov uplatniť celú výšku päťnásobku životného minima. Základom dane (čiastkovým základom dane) podľa § 8 ods. 1 písm. e) bude suma vo výške 26 350 Sk (50 000 Sk – 23 650 Sk), ktorá sa uviedla v VIII. Oddiele, tabuľky č. 3, na r. 5 do stĺpca 1 daňového priznania pre fyzické osoby typ B.

Poznámka

K zdaňovaniu príjmov z predaja cenných papierov podľa § 8 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov bude vydaný samostatný pokyn.

II. časť

Príjmy z predaja a spätného vrátenia podielových listov od 1.januára 2007

1. Zdanenie príjmov z vyplatených (vrátených) podielových listov

§ 7 ods. 1 písm. g), § 7 ods. 3, § 7 ods. 6, § 7 ods. 7, § 8 ods. 1 písm. e), § 43 ods. 10 , § 52b ods. 12 zákona o dani z príjmov

Uvedené ustanovenia zákona o dani z príjmov upravujú zdanenie príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vrátenia. Tieto ustanovenia nadobudli účinnosť **29.decembra 2006, 1. januára 2007 a od 1. apríla 2007.**

S účinnosťou od 29.12.2006 sa do ustanovenia § 7 doplnil nový odsek 6, v ktorom je vymedzený spôsob vyčíslenia základu dane z príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) uvedených v § 7 ods. 1 písm. g) zákona, pričom však ustanovenie definujúce takýto príjem bolo účinné až od 1.1.2007. Z uvedeného dôvodu nebolo možné ustanovenie § 7 ods. 6 zákona o dani z príjmov od 29.12.2006 do 31.12.2006 aplikovať.

S účinnosťou od 1.1.2007 sa príjem z vrátenia (vyplatenia) podielového listu nepovažuje za príjem z prevodu cenného papiera, a preto sa vypustil z ustanovenia § 8 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov.

Príjmy z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) sa s účinnosťou od 1.1.2007 zaradili medzi príjmy z kapitálového majetku v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov.

Uvedené príjmy sa zdaňujú zrážkovou daňou, pričom však zrážková daň z takýchto príjmov sa uplatňuje **až od 1. apríla 2007**.

Príjem z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) **do 31. marca 2007** je súčasťou základu dane (čiastkového základu dane) podľa § 7 zákona o dani z príjmov, ktorý sa za zdaňovacie obdobie vysporiada v podanom daňovom priznaní. Súčasťou tohto základu dane (čiastkového základu dane) za zdaňovacie obdobie roka 2007 bude od 1.4.2007 aj príjem, ktorý sa zdaní zrážkovou daňou, ak sa tak daňovník rozhodne v súlade s ustanovením § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov. V tomto prípade sa zrazená daň považuje za preddavok podľa § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov.

V opačnom prípade, t.j. ak sa daňovník rozhodne, že bude považovať zrazením dane z príjmov z vyplatenia (vrátenia) podielového listu od 1.4.2004 svoju daňovú povinnosť za vysporiadanú podľa § 43 ods. 6 zákona o dani z príjmov, nebude takýto príjem súčasťou príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov.

Základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov sa určí podľa § 7 ods. 6 zákona o dani z príjmov.

Podľa citovaného ustanovenia sa do základu dane (čiastkového základu dane) zahrnie suma, o ktorú úhrn príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia prevyšuje úhrn vkladov podielníka; za vklad podielníka sa považuje predajná cena vyplateného (vráteného) podielového listu pri jeho vydaní. Ak úhrn vkladov podielníka prevyšuje úhrn príjmov podľa § 7 odseku 1 písm. g) zákona o dani z príjmov, na rozdiel sa neprihliada.

Z uvedeného teda vyplýva, že ak úhrn vkladov podielníka bude vyšší ako príjem z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia nemôže vzniknúť strata a základ dane (čiastkový základ dane) stanovený podľa § 7 ods. 6 zákona o dani z príjmov bude nulový.

Poznámka:

*Uvedené platí aj v prípade, ak daňovník bude vlastniť podielové listy vo viacerých fondoch, pričom základ dane (čiastkový základ dane) podľa § 7 sa zisťuje z rozdielu medzi **úhrnom** príjmov zo všetkých podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) a úhrnom všetkých vkladov podielníka k týmto vyplateným (vráteným) podielovým listom, pričom ak by takýto rozdiel bol záporný, t.j. úhrn všetkých vkladov podielníka k vyplateným (vráteným) podielovým listom presahuje úhrn príjmov zo všetkých podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) na rozdiel sa neprihliada.*

Príklad 3

Daňovník v roku 2005 nakúpil z podielového fondu podielové listy v hodnote 200. V januári roku 2007 ich tomuto podielovému fondu vrátil a dosiahol príjem z ich vyplatenia (vrátenia) v hodnote 220. Základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov z podielových listov dosiahnutých daňovníkom z ich vyplatenia (vrátenia) podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov je v súlade s § 7 ods. 6 zákona vo výške 20, pričom daňovník si svoju daňovú povinnosť z takto stanoveného základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov vysporiada prostredníctvom daňového priznania.

S účinnosťou od 1.4.2007 sa doplnilo ustanovenie § 7 ods. 3 zákona o dani z príjmov, podľa ktorého sa daň z príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) vyberá zrážkou, pričom v prípade ak takýto príjem bude plynúť zo zahraničia bude základom dane (čiastkovým základom dane) z príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov.

V tejto súvislosti sa s rovnakou účinnosťou, t.j. od 1.4.2007, ustanovenie § 7 doplnilo o nový odsek 7, podľa ktorého, ak daňovník využije možnosť odpočítať daň vybranú zrážkou podľa § 43 ods. 10 ako preddavok na daň podľa § 43 ods. 7, základ dane (čiastkový základ dane) sa zistí podľa odseku 6 tohto ustanovenia. To znamená, že do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahrnie suma, o ktorú úhrn príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov prevyšuje úhrn vkladov podielníka.

Ako z uvedeného vyplýva, príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia) sú

- od 1.1.2007 – 31.3. 2007 súčasťou základu dane daňovníka z príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov, ktoré daňovník priznáva v podanom daňovom priznaní
- od 1.4.2007
 - sú zdaňované zrážkovou daňou ak plynú zo zdrojov na území SR platiteľom dane v súlade s § 43 zákona o dani z príjmov, pričom daňovník sa rozhodne
 - či bude považovať zrazenú daň platiteľom dane za vysporiadanú (§ 43 ods. 6 zákona o dani z príjmov) alebo
 - bude zrazenú daň považovať za preddavok na daň v súlade s § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov a vyčísli si základ dane v súlade s § 7 ods. 6 zákona o dani z príjmov
 - sú súčasťou základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7, ak plynú zo zdrojov zo zahraničia.

Na úpravy súvisiace so zdanením príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) nadväzuje aj doplnenie v § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov, ktoré s účinnosťou od 1.4.2007 vymedzuje postup pri zrazení dane platiteľom dane z vyplácaných podielových listov.

Podľa doplneného znenia ustanovenia § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov pri vyplatení (vrátení) podielového listu sa vykoná zrážka dane z kladného rozdielu medzi vyplatenou nezdanenou sumou a vkladom podielníka, ktorým je predajná cena podielového listu pri jeho vydaní.

Príklad 4

Daňovník kúpil prostredníctvom slovenského obchodníka s cennými papiermi podielové listy v zahraničnej spoločnosti. Keďže sa tieto podielové listy zhodnocujú v zahraničí (zdroj príjmu je v zahraničí), pri ich spätnom vrátení cez slovenského obchodníka s cennými papiermi si príjem, ktorý plyní zo zdrojov v zahraničí zdaňuje sám daňovník prostredníctvom daňového priznania ako základ dane (čiastkový základ dane) podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov, pričom slovenský obchodník s cennými papiermi nie je v tomto prípade platiteľom dane, t.j. nezráža daň z takto vyplateného príjmu.

Príklad 5

Daňovník kúpil v roku 2006 podielové listy v hodnote 110 od Európskeho fondu pôsobiaceho na území Slovenskej republiky a v hodnote 150 od slovenskej správcovskej spoločnosti. Vo februári 2007 sa rozhodol naspäť vrátiť zakúpené podielové listy Európskemu fondu, ktorý mu vyplatil aktuálnu cenu podielového listu vo výške 150. V máji 2007 sa tiež rozhodol vrátiť

podielové listy slovenskej správcovskej spoločnosti, ktorá mu vyplatila aktuálnu cenu podielového listu vo výške 180.

Príjem z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) vo februári 2007 bude príjmom daňovníka podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov, ktorý zahrnie do základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov.

Príjem z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) v máji 2007 bude príjmom daňovníka, z ktorého mu slovenská správcovská spoločnosť zrazí daň v súlade s § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov a to z kladného rozdielu medzi vyplatenou nezdanenou sumou a vkladom podielníka, ktorým je predajná cena podielového listu pri jeho vydaní, t.j. z rozdielu vo výške 30 (180 – 150).

V prípade príjmu daňovníka z podielových listov, z ktorých mu slovenská správcovská spoločnosť zrazila daň v súlade s § 43 zákona o dani z príjmov sa daňovník môže rozhodnúť, či

- bude považovať zrazenú daň slovenskou správcovskou spoločnosťou za vysporiadanú v súlade s § 43 ods. 6 zákona o dani z príjmov alebo
- využije postup podľa § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov a zrazenú daň bude považovať za preddavok na daň.

Ak sa daňovník rozhodne, že bude považovať zrazenú daň za preddavok v súlade s § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov, bude aj tento príjem, ktorý dosiahol z vyplatenia (vrátenia) podielového listu, a z ktorého mu bola zrazená daň, súčasťou jeho základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov.

Z uvedeného vyplýva, že príjem dosiahnutý z vyplatenia (vrátenia) podielových listov od Európskeho fondu vo februári 2007 aj príjem dosiahnutý z vyplatenia (vrátenia) podielových listov od slovenskej správcovskej spoločnosti v apríli 2007, ktorá mu z tohto príjmu zrazila daň v súlade s § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov, bude súčasťou základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7 zákona o dani z príjmov a to vo výške 70 [úhrn príjmov (150 + 180) – úhrn výdavkov, t.j. vkladov podielníka (110 + 150)] .

Príklad 6 – pokračovanie príkladu 5

Daňovník okrem podielových listov uvedených v príklade 2, ktoré vlastnil a ktoré vrátil mal ešte podielové listy od dvoch slovenských bánk, ktoré nakúpil v decembri 2006 od jednej slovenskej banky vo výške 130 a od druhej banky vo výške 100. V máji 2007 sa dozvedel, že tieto podielové listy strácajú na hodnote a aby sa mu strata nezväčšila rozhodol sa ich vrátiť späť bankám, od ktorých ich kúpil. Podielové listy, ktoré nadobudol od prvej banky v hodnote 130 vrátil a bolo mu vyplatené 90 a podielové listy, ktoré nadobudol v hodnote 100 vrátil a bolo mu vyplatené 60. Keďže z vyplatenia (vrátenia) týchto podielových listov nedosiahol príjem banky mu nebudú zrážať daň.

Daňovník sa rozhodol, že bude zahrňať do základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov aj príjmy, z týchto podielových listov.

Podľa § 7 ods. 6 zákona o dani z príjmov sa do základu dane (čiastkového základu dane) zahrnie suma, o ktorú úhrn príjmov podľa ods. 1 písm. g) preyšuje úhrn vkladov podielníka, pričom za vklad podielníka sa považuje predajná cena vyplateného (vráteného) pri jeho vydaní. Ak úhrn vkladov podielníka preyšuje úhrn príjmov podľa odseku 1 písm. g), na rozdiel sa neprihliada.

V tomto prípade bude základom dane (čiastkovým základom dane) daňovníka z príjmov podľa § 7 zákona rozdiel z úhrnu príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia) vo výške 480 (150 + 180 + 90 + 60) a z úhrnu vkladov podielníka vo výške 490 (110 + 150 + 130 + 100).

Vzhľadom na znenie § 7 ods. 6 zákona o dani z príjmov, že ak úhrn vkladov podielníka prevyšuje úhrn príjmov z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia), na rozdiel sa neprihliada, daňovníkovi nemôže vzniknúť strata a preto jeho základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov bude v nulovej výške.

Příklad 7

Podľa zákona o kolektívnom investovaní sa otvorené podielové fondy môžu zlúčiť, pričom pri zlúčení sa vymenia podielníkom pôvodne nadobudnuté podielové listy za podielové listy zlúčených podielových fondov. Sú takto vymenené podielové listy predmetom dane pri ich výmene? Musí nový otvorený podielový fond vzniknutý zlúčením zrážať daň v momente výmeny podielových listov? Aký výdavok sa uplatní pri vrátení takéhoto nového (vymeneného) podielového listu zlúčenému novému otvorenému podielovému fondu?

V súlade s § 58 zákona č. 594/2003 Z.z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o kolektívnom investovaní“) zlúčenie otvorených podielových fondov je proces spojenia majetku v otvorených podielových fondoch, pri ktorom sa majetok v otvorených podielových fondoch, ktoré sa zlučujú, stane majetkom v otvorenom podielovom fonde, do ktorého sa otvorené podielové fondy zlúčili.

Podielníci zlúčením zaniknutých otvorených podielových fondov sa stávajú podielníkmi otvoreného podielového fondu, do ktorého sa otvorené podielové fondy zlúčili.

Zlúčiť sa môžu len otvorené podielové fondy, ktoré spravuje tá istá správcovská spoločnosť, a len do otvoreného podielového fondu podľa zákona o kolektívnom investovaní.

Dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o predchádzajúcom súhlase Národnej banky Slovenska podľa § 57 ods. 1 písm. d) zákona o kolektívnom investovaní zaniknú povolenia na vytvorenie otvorených podielových fondov, ktoré zlúčením zaniknú. K tomuto dátumu sa podielníci zaniknutých podielových fondov stávajú podielníkmi otvoreného podielového fondu, s ktorým sa zlúčili.

Správcovská spoločnosť je povinná do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa § 57 ods. 1 písm. d) zákona o kolektívnom investovaní vymeniť podielníkom zaniknutých otvorených podielových fondov ich podielové listy za podielové listy otvoreného podielového fondu, do ktorého sa zaniknuté otvorené podielové fondy zlúčili.

Podielníci zaniknutých otvorených podielových fondov majú právo na podielové listy otvoreného podielového fondu, do ktorého sa zlúčili tieto otvorené podielové fondy, v hodnote zodpovedajúcej ich podielu na čistej hodnote majetku v zaniknutých otvorených podielových fondoch ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o predchádzajúcom súhlase podľa § 57 ods. 1 písm. d) zákona o kolektívnom investovaní.

Z uvedeného znenia zákona o kolektívnom investovaní vyplýva, že v prípade zlúčenia otvorených podielových fondov zanikajú pôvodné otvorené podielové fondy a vzniká nový otvorený podielový fond, pričom podielníci majú nárok na výmenu podielových listov zaniknutých otvorených podielových fondov za podielové listy nového otvoreného podielového fondu, do ktorého sa zlúčili a to v hodnote zodpovedajúcej ich podielu na čistej hodnote majetku v zaniknutých otvorených podielových fondoch ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o predchádzajúcom súhlase podľa § 57 ods. 1 písm. d) zákona o kolektívnom investovaní.

V tomto prípade, keďže došlo len k výmene podielových listov v hodnote zodpovedajúcej ich podielu na čistom majetku zlučovaných otvorených podielových fondov do nového otvoreného podielového fondu, nedošlo k plynutiu príjmov podielníkom, ktoré by podliehali zdaneniu.

V prípade spätného vrátenia týchto podielových listov, ktoré boli podielníkovi vymenené pri zlúčení otvorených podielových fondov, pri určení základu dane (čiastkového základu dane) bude nadobúdacou cenou podielového listu hodnota pôvodného podielového listu nadobudnutého od pôvodného otvoreného podielového fondu, ktorý sa zlúčil s iným

otvoreným podielovým fondom. Z takto stanoveného základu dane platiteľ dane (zlúčením vzniknutý otvorený podielový fond) zrazí daň v súlade s § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov.

V súvislosti so zmenami v ustanoveniach upravujúcich zdanenie výnosov z vrátených podielových listov bolo doplnené aj prechodné ustanovenie § 52b ods. 11 zákona o dani z príjmov (zákonom č. 76/2007 Z.z. došlo k prečíslovaniu tohto ustanovenia § 52b a to ods. 12 na ods. 11).

Podľa § 52b ods. 11 zákona o dani z príjmov sa ustanovenie § 43 ods. 10 v znení účinnom od 1. apríla 2007 použije aj na podielové listy obstarané do 31. decembra 2003, ak k ich vyplateniu (vráteniu) dôjde od 1. apríla 2007, pričom na tieto podielové listy daňovník môže použiť ustanovenie § 52 ods. 20 pri podaní daňového priznania.

Keďže sa príjem z vrátenia (vyplatenia) podielového listu považoval za príjem z prevodu cenného papiera do 31.12.2006, zákon o dani z príjmov upravuje možnosť daňovníka v prípade podielových listov obstaraných do 31.12.2003 oslobodiť príjem z vyplatenia (vrátenia) takéhoto podielového listu po 1.4.2007 v podanom daňovom priznaní v súlade s ustanovením § 52 ods. 20 zákona o dani z príjmov, podľa ktorého sa na zdanenie príjmu z predaja cenných papierov obstaraných pred účinnosťou tohto zákona použijú ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d), § 10 ods. 3 písm. a) a § 58 ods. 8 zákona č. 366/1999 Z.z. aj po 31.12.2003.

Príklad 8

Daňovník obstaral podielový list v októbri 2003 v sume 100. Tento podielový list v júni 2007 vrátil spoločnosti, od ktorej ho obstaral, pričom mu bola vyplatená hodnota vráteného podielového listu platná pri jeho vrátení vo výške 140.

V súlade s § 43 ods. 10 zákona spoločnosť daňovníkovi zrazí daň z kladného rozdielu medzi vkladom podielníka a vyplatenou nezdanenou sumou, t.j. zo sumy 40 (140 – 100). Zrazená daň bude vo výške 19% zo sumy 40, t.j. po zaokrúhlení vo výške 7 a daňovníkovi sa vyplatí hodnota podielového listu vo výške 133.

Keďže daňovník obstaral podielový list (cenný papier) do 31.12.2003, pričom k vyplateniu tohto podielového listu došlo po 1.4.2007 rozhodne sa využiť oslobodenie príjmov z predaja cenných papierov podľa § 52 ods. 20 zákona o dani z príjmov pri podaní daňového priznania, čo mu umožňuje ustanovenie § 52b ods. 11 zákona o dani z príjmov.

Podľa § 52 ods. 20 zákona o dani z príjmov na zdanenie príjmu z predaja cenných papierov [za príjem z predaja cenných papierov sa až do 31.12.2006 považoval aj príjem z vrátenia (vyplatenia) podielového listu] obstaraných pred účinnosťou tohto zákona sa použijú ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d), § 10 ods. 3 písm. a) a § 58 ods. 8 zákona č. 366/1999 Z.z. aj po 31.12.2003.

Daňovník obstaral podielový list v októbri 2003 a preto bude postupovať v súlade s ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. d) a § 10 ods. 3 písm. a) zákona č. 366/1999 Z.z.

Vzhľadom na skutočnosť, že spĺňa podmienky definované v § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 366/1999 Z.z., t.j. že doba medzi nadobudnutím a predajom cenného papiera, za ktorý sa považuje na účely tohto zákona aj spätný predaj (vyplatenie) podielového listu presahuje tri roky, a daňovník o takýchto cenných papieroch neúčtoval a nešlo ani o príjem z kapitálového majetku (§ 8 zákona č. 366/1999 Z.z.), príjem, ktorý dosiahol z vyplatenia (vrátenia) podielového listu v júni 2007 je oslobodený od dane.

Zrazenú daň platiteľom dane spoločnosťou, od ktorej mal obstaraný podielový list, a ktorej ho aj vrátil, uvedie ako zrazený preddavok na daň podľa § 43 zákona o dani z príjmov, pričom príjem z takéhoto podielového listu sa nebude uvádzať v daňovom priznaní ako súčasť základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov, nakoľko je oslobodený v súlade s § 52 ods. 20 zákona o dani z príjmov, pričom

daňovník túto skutočnosť uvedie v oddiely XIII. Oddiele daňového priznania typ B (miesto na osobitné záznamy).

Poznámka: Na tento účel bolo upravené v súlade s citovanou zmenou vykonanou zákonom č. 688/2006 Z.z. aj tlačivo daňového priznania typ B, ktoré sa bude podávať za zdaňovacie obdobie roka 2007.

Príjem daňovníka dosiahnutý z vrátenia (vyplatenia) podielových listov nadobudnutých do 31.12.2003 a vrátených od 1.1.2007 do 31.3.2007, sú oslobodené od dane podľa § 52 ods. 20 zákona o dani z príjmov.

V súlade s § 52b ods. 11 zákona o dani z príjmov, ak daňovník obstaral podielové listy do 31. marca 2007 a pri ich vyplatení (vrátení) dôjde k vykonaniu zrážky dane od 1. apríla 2007 podľa § 43 ods.10 zákona o dani z príjmov v znení účinnom od 1. apríla 2007, môže si daňovník pri podaní daňového priznania znížiť základ dane vykázaný pre daň vyberanú zrážkou z tohto príjmu, o sumu rozdielu, o ktorý výdavky spojené s nadobudnutím podielových listov prevyšujú cenu, za ktorú boli podielové listy vydané.

Príklad 9

Daňovník B odkúpil (obstaral) v marci 2007 od daňovníka A podielový list za 150, pričom daňovník A ho obstaral od podielového fondu za 120.

Pri vrátení podielového listu daňovníkom B podielovému fondu v júni 2007 bola hodnota podielového listu vo výške 160, pričom podielový fond pred jeho vyplatením daňovníkovi B zrazí z tohto príjmu daň v súlade s § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov z kladného rozdielu medzi vyplatenou nezdanenou sumou (hodnota podielového listu v čase výplaty daňovníkovi B vo výške 160) a vkladom podielníka, ktorým je predajná cena podielového listu pri jeho vydaní (nadobudol ho daňovník A za 120), t.j. zo sumy 40 (160 – 120).

V prípade, ak daňovník využije postup podľa § 43 ods. 7 zákona o dani z príjmov a zrazenú daň bude považovať za preddavok, môže si v súlade s § 52b ods. 11 zákona o dani z príjmov znížiť základ dane pre daň vyberanú zrážkou z tohto príjmu o sumu rozdielu, o ktorý výdavky spojené s nadobudnutím podielového listu prevyšujú cenu, za ktorú bol podielový list vydaný, t.j. o sumu 30 [rozdiel medzi sumou 150 čo je cena, ktorú zaplatil za podielový list daňovník B daňovníkovi A a sumou 120 čo je vklad podielníka (vtedy daňovník A), ktorým sa rozumie predajná cena vyplateného (vráteného) podielového listu pri jeho vydaní].

Základ dane daňovníka B z príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov pri podaní daňového priznania sa podľa § 52b ods. 11 zákona o dani z príjmov sa určí ako príjem vo výške 160, od ktorého sa odpočíta úhrn súm 120 čo je predajná cena vyplateného (vráteného) podielového listu pri jeho vydaní (vklad pôvodného podielníka, daňovníka A) a 30, čo je suma rozdielu, o ktorý výdavky spojené s nadobudnutím podielových listov prevyšujú cenu, za ktorú boli podielové listy vydané, t.j. základ dane (čiastkový základ dane) daňovníka B z príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o dani z príjmov bude vo výške 10.

V prípade, ak by však podielový list daňovník B obstaral (kúpil od daňovníka A) **po 1.4.2007** nemôže si pri podaní daňového priznania znížiť základ dane pre daň vyberanú zrážkou z tohto príjmu o sumu rozdielu, o ktorý výdavky spojené s nadobudnutím podielového listu prevyšujú cenu, za ktorú bol podielový list vydaný, t.j. jeho základ dane bude vo výške 40 (160 hodnota vráteného podielového listu – 120 vklad podielníka). Daňovník B si teda uplatní ako výdavok len vklad podielníka (pôvodného podielníka A) aj napriek skutočnosti, že odkúpil od daňovníka A podielový list za 150, t.j. skutočný výdavok mal o 30 vyšší ako si môže v súlade so zákonom pri vrátení podielového listu obstaraného od iného daňovníka (daňovníka A) podielového listu po 1.4.2007 uplatniť.

Príklad 10

Fyzická osoba vlastníaca podielové listy v správcovskej spoločnosti dá pokyn na presun podielových listov z jedného fondu do druhého fondu, pričom správcovská spoločnosť redemuje podiely podielového listu jedného fondu a vydá podielové listy druhého fondu, t.j. nedôjde k fyzickej výplате podielových listov ale hneď k nákupu iných podielových listov. Je v tomto prípade vrátenie resp. vymenenie podielových listov za iné podielové listy zdaniteľným príjmom?

Pojem „redémácia“ znamená vyplatenie podielového listu, ktorý podielník predložil na vyplatenie na základe žiadosti predloženej správcovskej spoločnosti v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o kolektívnom investovaní. Ide vlastne o ukončenie investície do podielového fondu, ktorého podielové listy podielník vlastní.

V súlade s § 42 zákona o kolektívnom investovaní ak podielník požiadal o vyplatenie podielového listu, správcovská spoločnosť je povinná bez zbytočného odkladu po doručení úplnej žiadosti vyplatiť podielníkovi podielový list s použitím prostriedkov z majetku v tomto otvorenom podielovom fonde za aktuálnu cenu v deň doručenia úplnej žiadosti o vyplatenie, pričom toto ustanovenie sa primerane použije aj na ďalšie druhy podielových fondov upravených citovaným zákonom.

Zo znenia ustanovení zákona o kolektívnom investovaní nie je zrejmý iný spôsob vrátenia podielových listov, pri ktorom by sa zároveň aj nevyplácal podielový list.

Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade, ak daňovník požiadal o redémáciu podielového listu patriaceho určitému podielovému fondu a so správcovskou spoločnosťou sa dohodol, že mu hodnota vráteného podielového listu nebude priamo poukázaná (vyplatená) ale bude použitá správcovskou spoločnosťou na nákup iných podielových listov, došlo k predaju pôvodných podielových listov, tým aj k ich vyplateniu (redémácii), pričom uvedený príjem podielníka správcovská spoločnosť použila na základe žiadosti podielníka na nákup iných podielových listov v inom podielovom fonde za cenu určenú pri vrátení podielových listov a preto správcovská spoločnosť je povinná zraziť daň zo zdaniteľného príjmu podielníka, t.j. príjmu plynúceho z vráteného podielového listu v súlade s § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov.

2. Zdanenie príjmov z predaja podielových listov

§ 9 ods. 2 písm. r), § 52b ods. 10 zákona o dani z príjmov

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. r) zákona o dani z príjmov účinného od 1.1.2007 je od dane z príjmov oslobodený príjem z predaja podielového listu do výšky aktuálnej ceny podielového listu platnej v deň jeho predaja, okrem predaja podielového listu osobe so sídlom alebo s bydliskom v zahraničí.

Uvedené oslobodenie sa týka aj predaja podielových listov zahrnutých v obchodnom majetku daňovníka, nakoľko zákon o dani z príjmov neustanovuje výnimku z uvedeného oslobodenia pri príjme z predaja podielového listu.

Na uvedené ustanovenie o oslobodení príjmu z predaja podielového listu do výšky aktuálnej ceny podielového listu platnej v deň jeho predaja nadväzuje prechodné ustanovenie §52b ods. 10 zákona o dani z príjmov s účinnosťou od 1.1.2007, podľa ktorého **sa ustanovenie § 9 ods. 2 písm. r) v znení účinnom od 1. januára 2007 použije** na príjmy plynúce z predaja podielových listov **od 1. apríla 2007.**

Príklad 11

Daňovník B odkúpil v apríli 2007 od daňovníka A podielový list za 150, pričom daňovník A ho obstaral od podielového fondu za 120. Aktuálna cena podielového listu v deň predaja je vo

výške 140. Daňovník A má príjem z predaja podielového listu do výšky 140 oslobodený od dane. Zvyšná časť vo výške 10 je príjmom, ktorý vzhľadom na skutočnosť, že podielový list je cenným papierom podľa § 2 ods. 2 písm. c) zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je súčasťou príjmov z predaja cenných papierov podľa § 8 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov.

Ak by daňovník B odkúpil podielový list od daňovníka A v marci 2004, pri príjme z podielového listu by si daňovník A nemohol uplatniť oslobodenie podľa § 9 ods. 2 písm. r) zákona o dani z príjmov, ale uplatní si oslobodenie podľa § 9 ods. 1 písm. j) zákona o dani z príjmov.

*Vypracovalo: Daňové riaditeľstvo SR
odbor metodiky daní
marec 2008*